

בש"פ 7982/20 - מהנא עבידייה נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 7982/20

לפני: כבוד השופט י' עמית

העורר: מהנא עבידייה

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי לוד בתיק מ"ת
27928-06-20 שניתנה ביום 1.11.2020 על ידי כבוד
השופט ע' דרויאן-גמליאל

תאריך הישיבה: ח' בכסלו התשפ"א (24.11.2020)

בשם העורר: עו"ד נעמן פריג'
בשם המשיבה: עו"ד שרית חתוקה

החלטה

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בלוד (כב' השופט ע' דרויאן-גמליאל) מיום 1.11.2020 במ"ת
27928-06-20 במסגרתה נקבע כי העורר יעצר עד תום ההליכים.

1. ביום 11.6.2020, הוגש נגד העורר (נאשם 3), יליד 2000, כתב אישום. על פי המתואר בכתב האישום, נאשם
1, שהוא דודו של העורר, טען כי מוחמד עליאן (להלן: המתלונן) חייב לו סכום של 2,000 ₪. על רקע החוב הנטען,
העורר, יחד עם ארבעת הנאשמים האחרים, חטפו ותקפו את המתלונן, כפי שיתואר להלן.

ביום 2.6.2020, בסמוך לשעה 22:30, עת שישב המתלונן על ספסל בגן ציבורי בפתח תקווה, הגיעו העורר
ויתר הנאשמים, כאשר העורר נשא על גופו אקדח והחזיק באלה, ותקפו את המתלונן באגרופים, בעיטות, במכות אלה,
עמוד 1

והטיחו את ראשו בעמוד. העורר והנאשמים הכניסו את המתלון לאחד מרכביהם, בניגוד לרצונו. בשל התנגדותו של המתלון, לא עלה בידם של העורר והנאשמים לסגור את דלת הרכב, אך למרות זאת, החלו בנסיעה פראית, תוך שהמתלון צועק "משטרה משטרה". לבסוף, הצליחו העורר והנאשמים להשתלט על המתלון וסגרו את דלת הרכב, והחלו בנסיעה לכיוון שכונת ג'בל מוכבר בירושלים (להלן: השכונה). במהלך הנסיעה, תקפו העורר והנאשמים 1 ו-2 את המתלון בחניקות ובאמצעות חפץ שאינו ידוע. בשלב מסוים, אמר העורר, שכאמור נשא על גופו אקדח: "בוא נתן לו כדור בראש". בהגיעם לשכונה, הושיבו העורר והנאשמים 1 ו-2 את המתלון על תא המטען של הרכב. בשלב זה, חשף העורר את אקדחו, ושוב אמר "בוא נתן לו כדור בראש" אך הנאשם 1 הפטיר "לא צריך, הוא קיבל את מה שמגיע לו" ולאחר מכן שחרר את המתלון לדרכו. כתוצאה מהתקיפה, נגרמו למתלון פצעים רבים, בין היתר, פצעים באזור הקרקפת והמטומה דו-צדדית ותת עורית במצח. בגין המעשים המתוארים, יוחסו לעורר עבירות של פציעה בנסיבות מחמירות - עבירה לפי 334 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק) בנסיבות סעיף 335(א)(1) ו-(2), בצירוף סעיף 29 לחוק; חטיפה - עבירה לפי סעיף 369 לחוק בצירוף סעיף 29 לחוק (אציין כי כתב האישום לא מייחס לעורר נשיאת נשק, ולשאלתנו בנושא השיבה באת כוח המשיבה כי ככל שעלה בידיה לברר, הדבר נובע מכך שהנשק לא נתפס).

2. לצד כתב האישום, הגישה המשיבה בקשה לעצור את העורר עד לתום ההליכים בעניינו. בא כוחו של העורר הסכים לקיומן של ראיות לכאורה. בהחלטתו מיום 29.6.2020, בית משפט קמא הורה על הגשת תסקיר מעצר ועל הארכת מעצרו של העורר עד להחלטה אחרת. בהמשך, הוגשו בעניינו של העורר חמישה תסקירים.

3. בתסקיר שירות המבחן מיום 16.8.2020, צוין, בין היתר, כי העורר הוא קרוב משפחה של יתר הנאשמים בתיק; כי מתגורר בבית הוריו בשכונה; כי עבד באופן רציף עד אפריל 2020; כי סיים 11 שנות לימוד; כי שלל שימוש בסמים ואלכוהול; כי נעדר עבר פלילי וזה מעצרו הראשון; וכי ממשיך להיות בקשר עם יתר הנאשמים בתיק. אף ששירות מבחן התרשם כי נשקפת מהעורר רמת סיכון נמוכה למעורבות בסיטואציות אלימות, בשל הערכתו כי אין ביכולתם של המפקחים המוצעים - הוריו, סבתו ודודיו - להפחית את רמת הסיכון הנשקפת ממנו, נמנע שירות המבחן מהמלצה לשחררו או להעבירו למעצר תחת פיקוח אלקטרוני.

4. ביום 23.8.2020, הורה בית משפט קמא על הגשת תסקיר משלים, שיתייחס למפקחים נוספים ככל שיוצעו וכן למפקחים שכבר נבדקו ככל שיימצא טעם בשיחה חוזרת עמם. בתסקיר מיום 3.9.2020, צוין, בין היתר, כי גם המפקחים החדשים שנבחנו אינם מתאימים לפקח על העורר שכן לא יוכלו להפחית מהסכנה הנשקפת ממנו. משכך, נמנע שירות המבחן גם הפעם מהמלצה לשחרר את העורר ממעצר. בהחלטתו מיום 6.9.2020, הורה בית משפט קמא על הגשת תסקיר משלים נוסף בעניין המפקחים. בתסקיר מיום 13.9.2020, צוין כי גם המפקחים המוצעים החדשים אינם מתאימים לפקח על העורר וגם הפעם נמנע שירות המבחן מהמלצה לשחרר את העורר.

5. בהחלטתו מיום 16.9.2020, עקב בקשתו של העורר לעיון חוזר, הורה בית משפט קמא על הגשת תסקיר משלים בעניינו, הרביעי במספר. בתסקיר מיום 12.10.2020, צוין, בין היתר, כי העורר מתאפיין בחוסר בשלות ודפוס ריצוי, וכי במצבי לחץ מתקשה להפעיל שיקול דעת בוגר ואחראי ולהבין את השלכות מעשיו. משכך, הוערך כי לא חל שינוי ביחס לסכנה הנשקפת ממנו. עם זאת, מאחר שהמעצר וההליכים המשפטיים מהווים גורמים מרתיעים עבורו, והוא מבטא נכונות לתפקוד תקין, המליץ הפעם שירות המבחן לשחררו למעצר בית. בהחלטתו מיום 13.10.2020, הורה בית משפט קמא (השופט מ' ברנט) לשירות המבחן להבהיר מה גרם לשינוי בהמלצתו, נוכח שלושת התסקירים הקודמים שבהם סבר כי הקשרים בין העורר לבני משפחתו, מאופיינים בקרבה, מחויבות והעדר יכולת להתבוננות ביקורתית, ובכך

תורמים לסכנה הנשקפת ממנו. בתסקיר המשלים מיום 20.10.2020, צוין, בין היתר, כי הסיכון להמשך התנהלותו השולית של העורר קשור בעיקר למחויבותו לדודו (נאשם 1), עמו הוא חולק תא מעצר (להבדיל מיתר המשפחה); ומשכך, יש בהמשך שהותו במעצר כדי להעמיק את הידרדרותו לדפוס התנהלות שוליים; וכי כיום משפחתו מודעת, יותר מבעבר, לגורמי הסיכון במצבו ולצורך בפיקוח סמכותי. על כן, שירות המבחן חזר והמליץ על שחרורו של העורר למעצר בית בבית סבתו.

6. בהחלטתו מיום 1.11.2020, הורה בית משפט קמא על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים. בין היתר, צוין כי יש לתמוה על כך שרק בתסקיר החמישי הסביר שירות המבחן כי הקשר הבעייתי הוא עם הדוד (נאשם 1), ולא ברור מדוע הפסיק הקשר להוות מוקד סיכון; כי יש להביא בחשבון שהעורר היה מצויד באקדח, כך שבצירוף עם יתר הנסיבות, לא ניתן להפיג את הסיכון בחלופת מעצר או בפיקוח אלקטרוני.

על החלטה זו נסב הערר שבפני.

7. אין חולק כי העורר נטל חלק דומיננטי באירוע הקשה, הן בהיבט האלימות והן כמי שנשא עמו נשק ואיים בו על המתלונן. לכן, אין להשוות את עניינו של העורר לשלושת הנאשמים האחרים בתיק ששוחררו למעצר בית (שניים מהנאשמים היו ברכב אחר ואחד מהם היה הנהג ברכב אליו הוכנס בכוח המתלונן).

עם זאת, נראה כי בית המשפט קמא לא סבר כי חלופת מעצר לא תסכון במקרה דנן, וזאת ניתן ללמוד מכך שהורה על הגשת מספר תסקירים משלימים. לצד המעשים החמורים המיוחסים למערער, יש להוסיף את העובדה שהאקדח עדיין לא נתפס. מנגד, העורר שוהה במעצר מזה כחצי שנה, אין לו עבר פלילי, התיק העיקרי טרם החל, ושירות המבחן מצא כי העורר מורתע עקב הליכי המשפט והמעצר. חלף שהותו באותה תא יחד עם דודו, שלכאורה היה היוזם והרוח החיה בחטיפת המתלונן, מצא שירות המבחן להמליץ על החלופה המוצעת ועל המפקחים המוצעים.

8. כאמור, העורר שוהה לראשונה בחייו במעצר, מזה כחצי שנה, ויש להניח כי הפנים את לקחו. בנסיבות אלה, ובהתחשב בשני התסקירים האחרונים של שירות המבחן, אני סבור כי ניתן להקחות מסוכנתו הפוטנציאלית של העורר בדרך של מעצר בפיקוח אלקטרוני.

9. אשר על כן, אני מורה על החזרת התיק לבית המשפט קמא על מנת שיפעל כחוכמתו בכל הקשור לתנאים הנלווים למעצר בפיקוח אלקטרוני, לרבות זהות המפקחים ומספרם, הבטחונות והערבויות או ההפקדות כפי שימצא לנכון.

ניתנה היום, ט' בכסלו תשפ"א (25.11.2020).

ש ו פ ט

